

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра інформаційних технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

І. Сташевська

“ 27 ” 08 2019 року

**ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ
В СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

Робоча програма навчальної дисципліни

Освітньо-професійна програма**Менеджмент культури та соціальний маркетинг**

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	028 Менеджмент соціокультурної діяльності
Факультет	культурології

Харків, 2019 рік

Робоча програма «Інформаційні системи та технології в соціокультурній діяльності» для студентів першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності.

Мова навчання — українська

Розробники:

В. Ярута, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних технологій Харківської державної академії культури.

І. Побіженко кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних технологій Харківської державної академії культури.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційних технологій
Протокол № 1 від «27» серпня 2019 року.

Завідувач кафедри інформаційних технологій

_____ (Г. Асєєв)

Схвалено радою факультету культурології

Протокол від «27» серпня 2019 року № 1

Голова ради факультету _____ О.Кравченко

© Харківська державна академія культури, 2019 рік

© Ярута В., 2019 рік

© Побіженко І., 2019 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120 Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3, самостійної роботи студента – 4	Спеціальність: 028 Менеджмент соціокультурної діяльності Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший Ступінь вищої освіти: бакалавр	Рік підготовки:	
		2-й	–
		Семестр	
		4-й	–
		Лекції	
		12 год.	год.
		Практичні	
		40 год.	год.
		Самостійна робота	
		68 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	год.
Вид контролю:			
залік	–		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи для денного відділення становить **52/68**.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Інформаційні системи та технології в соціокультурній діяльності» – нормативна навчальна дисципліна, яка в контексті сучасних досягнень інформаційних технологій посилює світоглядну та теоретичну фахову підготовку бакалаврів спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності».

Предмет вивчення курсу – архітектура та програмне забезпечення персональних комп'ютерів, а також сучасні методи застосування інформаційних систем і технологій при вирішенні різноманітних завдань сфери обслуговування.

Дисципліна «Інформаційні системи та технології в соціокультурній діяльності» сприяє підвищенню ефективності використання студентами засобів обчислювальної техніки та відповідних методів в освоєнні комплексу загальних, спеціальних та профелюючих дисциплін, а також у подальшій професійній діяльності.

Мета викладання навчальної дисципліни «Інформаційні системи та технології в соціокультурній діяльності» полягає у формуванні у майбутніх фахівців актуального рівня інформаційної та комп'ютерної культури, наданні теоретичних знань з основ інформатики, практичних навичок роботи на сучасній комп'ютерній техніці та використання інформаційних систем і технологій для вирішення різноманітних завдань у практичній діяльності за фахом.

У відповідності до Освітньої програми навчальна дисципліна формує наступні компетентності та результати навчання:

а) компетентності:

Загальні компетентності	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
Фахові компетентності	ФК20.Ініціювати та розробляти соціокультурні проекти, забезпечувати їх операційну реалізацію. ФК21.Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології для реалізації соціокультурних проектів.

• б) результати навчання:

	РН 6. Збирати, обробляти, впорядковувати інформацію у відповідності до професійних задач із застосуванням сучасних інформаційні технології, баз даних та інших електронних ресурсів. РН 24. Виявляти, аналізувати, класифікувати соціокультурні потреби людини, суспільних груп та спільнот. РН 26. Здійснювати проектувальну роботу та планування заходів із реалізації проектів та програм. РН 28. Забезпечувати документальний та інформаційний супровід соціокультурних проектів. РН 29. Проводити ділові зустрічі та наради, здійснювати організаційні заходи та координувати діяльність щодо реалізації
--	---

	соціокультурних проектів
--	--------------------------

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- залік;
- контрольні завдання;
- презентації результатів виконаних студентами практичних завдань;
- презентації результатів виконаних студентами завдань з самостійної роботи.

2. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Інформаційні системи та технології в менеджменті

Тема 1. Інформаційні системи та їх місце в управлінні підприємством та економікою

Підприємство як складна цілеспрямована організаційна система. Управління як функція системи. Поняття управління та системи. Ізоморфізм (аналогічність) та емерджентність (цілісність) систем. Розподіл систем за класами: абстрактні та матеріальні; прості, великі, складні та інші. Визначення та особливості соціальних, соціально-економічних та антропогенних систем (АГС). Системний підхід як метод дослідження складних систем. Тлумачення задач аналізу та синтезу системи. Характеристика підприємства з позиції загальних принципів побудови і функціонування систем. Система управління (СУ) підприємством. Визначення інформаційної системи (ІС) на основі замкненого інформаційного контуру СУ.

Роль і місце ІС в управлінні економікою. Класифікація ІС за різними ознаками: рівнем діяльності, рівнем автоматизації процесів управління, ступенем централізації обробки інформації та ступенем інтеграції функцій. Характеристика ІС різних рівнів діяльності: державних, територіальних, галузевих, виробничих об'єднань та окремих підприємств. Структура та складові ІС: частини, підсистеми, комплекси задач, задачі. Компоненти частини забезпечення та функціональної частини. Типові задачі автоматизованого розрахунку. Постановка завдань, розроблення алгоритмів, отримання результатних даних.

Тема 2. Економічна інформація, засоби її формалізованого опису та технології оброблення

Поняття інформації. Економічна інформація (ЕІ), її властивості та види. Логічна та фізична структура даних. Форми подання ЕІ. Аспекти оцінки ЕІ.

Засоби формалізованого опису ЕІ: класифікація та кодування. Ієрархічний та фасетний методи класифікації. Види методів кодування. Реєстраційні методи

кодування: порядковий та серійно-порядковий. Класифікаційні методи кодування: послідовний та паралельний.

Інформаційні ресурси підприємства: внутрішня та зовнішня його інформація. Складові управління інформаційними ресурсами.

Визначення термінів «технологія», «інформаційна технологія» (ІТ) та їх порівняння. Класифікація ІТ: традиційна та автоматизована, забезпечувальна та функціональна. Характеристика технологій інтерфейсу користувача та обробки різних видів інформації. Технології централізованого та розподіленого оброблення інформації (комп'ютерні мережі, Інтернет). Технологія мультимедіа. Складові ІТ: технологічний процес та операція.

Сучасні технологічні засоби оброблення інформації: «клієнт-сервер», Intranet, OLAP, мережі АРМ управлінського персоналу, CASE-технології, програмні агенти.

Тема 3. Організація інформаційної бази системи оброблення інформації

Поняття: «інформаційна база» (ІБ), «позамашинна ІБ», «машинна ІБ» та їх місце в інформаційному забезпеченні ІС. Принципи розробки та вимоги до ІБ. Процеси створення позамашинної ІБ. Носії інформації, їхній склад та характеристика. Уніфікована система первинної документації, поняття, склад та вимоги. Унікальні форми вхідної та вихідної документації.

Способи організації машинної ІБ та переваги концепції баз даних (БД). Поняття, класифікація та склад автоматизованого банку даних. Характеристика логічної та фізичної моделей БД. Методи створення оптимальної моделі БД. Теорія нормалізованих відношень.

Потреби використання «сховища даних» у технології БД.

Побудова логічних та фізичних моделей засобами CASE-технологій.

Тема 4. Інформаційні системи в економіці

Особливості побудови та функціонування інформаційних систем: виробничого менеджменту (ІСВМ), маркетингу (ІСМ), фінансового аналізу та бухгалтерського обліку.

Характеристика складових (підсистем) ІСВМ: технічна підготовка, техніко-економічне планування та вирішення завдань оперативного управління виробництвом на підприємстві. Типи завдань, які вирішуються в ІСВМ. Організаційно-функціональна структура мережі АРМ управління виробництвом. Інформаційна система управління проектами «OpenProj». Створення мережевого графіка проекту. Діаграма Ганта. Планування витрат на ресурси та завдання. Корегування плану проекту. Засоби супроводження проекту.

Характеристика складових (підсистем) ІСМ: розроблення стратегії і планування маркетингу; дослідження ринку і попиту на товар; дослідження товару і товарна політика ціноутворення; збут товарів; рекламна діяльність; контроль маркетингової діяльності. Типи завдань, які вирішуються в ІСМ.

Функціональні характеристики фінансово-аналітичних ІС. Система аналізу фінансового стану і результатів діяльності підприємства Audit Expert. Система фінансового моделювання та бізнес-планування Project Expert.

Вимоги до аналітичного обліку в бухгалтерських ІС. Класифікація програмних систем для автоматизації бухгалтерських робіт. Програма «ІС: Підприємство». Автоматизація розділів бухгалтерського обліку. Стандартні звіти. Інструментальні засоби.

Моделі життєвого циклу (ЖЦ) ІС підприємства: касадна, поетапна та спіральна. Основні етапи ЖЦ. Стадії та етапи створення ІС за державним стандартом.

Підходи до створення автоматизованих ІС: структурно-орієнтовані, об'єктозорієнтовані, процесно-орієнтовані.

Структурний аналіз. Властивості структурно-орієнтованих методів. Графічні засоби зображення результатів структурного аналізу: діаграми потоків даних (DFD), діаграми «суть-зв'язок» (ERD) та діаграми переходів стану (STD). Структурне проектування.

Об'єктозорієнтовані методи аналізу. Об'єкти та класи. Принципи створення об'єктів: інкапсуляції, успадкування, поліморфізму. Об'єктозорієнтоване проектування.

Процесно-орієнтований підхід до створення ІСМ як засіб дослідження та автоматизації бізнес-процесів. Визначення бізнес-процесу. Конвергенція управлінських та інформаційних технологій. Реінжиніринг бізнес-процесів під час впровадження ІС. CASE-технології VPwin компанії Computer Associates створення моделей AS-IS (як є) та TO-BE (як буде), реінжиніринг бізнес-процесів.

Еволюція ІС: MRP (початок 70-х років XX ст.), MRPII (кінець 70-х років XX ст.), ERP (кінець 80-х років XX ст.), APS та CIM (середина 90-х років XX ст.), CSRP, SCI та CRM (друга половина 90-х років XX ст.).

Тема 5. Інтегровані інформаційні системи

Класи інтегрованих інформаційних систем (ІС) за функціональними можливостями та рівнями інтеграції: малі, середні та великі. Корпоративні та локальні ІС.

Досвід впровадження малих ІС: «Галактика», «Ресурс», SunSystems, Scala та ін.

Програмний комплекс «Галактика». Функціональні контури системи: адміністративного та оперативного управління, бухгалтерського обліку та управління виробництвом Модульна структура контурів. Склад завдань, які можуть вирішувати модулі.

Загальна характеристика середніх ІС: MIRACLE V, JD Edwards (Robertson & Blums), SyteLine (СОКАП/SYMIX) та ін.

Інформаційна система управління підприємством MIRACLE V. Базові принципи побудови. Основні компоненти: сховище, інструментарії для побудови, графічного відтворення, виконання та моделювання бізнес-процесів, системи запитів і розробки прикладні додатки.

Досвід впровадження великих ІС: SAP/R3 (SAP AG), Baan, Oracle Application та ін.

Система управління корпоративними бізнес-процесами SAP/R3.

Трирівнева структура інформаційного середовища SAP/R3. Складові нижнього рівня прикладні програми та джерела даних. Другий рівень ІС: логістики, аналізу внутрішньогосподарської діяльності, фінансового обліку і звітності та управління персоналом. Третій рівень: сховище та адміністративна система верхнього рівня, яка використовує технологію OLAP.

Визначення систем підтримки прийняття рішень (СППР). Напрями застосувань СППР. Основні функції та властивості СППР. Покоління СППР. Властивості та недоліки першого покоління СППР. Функції та можливості систем другого покоління. Архітектура СППР: інтерфейс користувача, БД та база моделей. Основні відмінності АІС та СППР Проблеми широкого впровадження та застосування СППР у розподіленому середовищі. Досвід використання в економіці СППР: «Симплан», PIMS, ISDS, IFPS та ін.

Визначення експертних систем (ЕС). Досвід та області застосування ЕС. Класифікації ЕС за призначенням та зв'язком із реальним часом. Форма подання знань в ЕС. Властивості та вимоги до ЕС. Архітектура ЕС: база знань (БЗ), машина виведення та інтерфейс користувача. Функції користувача та інженера знань. Основні фази розроблення БЗ. Інтенціональні та екстенціональні знання БЗ. Інструментальні засоби створення ЕС.

Загальна характеристика та класифікація комп'ютерних тренінгових систем (КТС). Характеристика об'єктів моделювання та їх економічних параметрів. Математичне та програмне забезпечення КТС.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
л		п.з.	с.р.	л		п.з.	с.р.	
Розділ 1. Інформаційні системи та технології в менеджменті								
Тема 1. Інформаційні системи та їх місце в управлінні підприємством та економікою.	8	2	–	6	–	–	–	–
Тема 2. Економічна інформація, засоби її формалізованого опису та технології оброблення.	8	2	–	6	–	–	–	–
Тема 3. Організація інформаційної бази системи оброблення інформації.	8	2	–	6	–	–	–	–
Тема 4. Інформаційні системи в економіці.	88	4	40	44	–	–	–	–
Тема 5. Інтегровані інформаційні системи.	8	2	–	6	–	–	–	–
Усього годин	120	12	40	68	–	–	–	–

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
---	------------	-----------------

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Інтерфейс користувача OpenProj. Внесення задач до файлу проекту	4
2.	Перевірка та коректування плану проекту	8
3.	Внесення змін до проекту	6
4.	Запуск системи 1С: Підприємство. Внесення основних даних про підприємство	6
5.	Формування статутного капіталу	8
6.	Касові операції	8
	Усього	40

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття про інформаційні системи в менеджменті	6
2.	Поняття про економічну інформацію	6
3.	Інформаційна база системи оброблення інформації	6
4.	Поняття про управління проектами. Інтерфейс системи OpenProj	6
5.	Супроводження проекту	8
6.	Техніки внесення змін до файлу проекту	10
7.	Базові прийоми роботи з системою 1С:Підприємство	6
8.	Внесення відомостей про статутний капітал	6
9.	Касові операції	8
10.	Інтегровані інформаційні системи	6
	Усього	68

Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний: розповідь, бесіда

Репродуктивний: вивчення та відтворення пропонованої навчальної літератури за конкретною темою, конспектування

Частково-пошуковий: метод мозкового штурму, метод аналізу проблемних ситуацій

Дослідницький: пошук інформації в Інтернет, узагальнення, схематизація

При вивченні дисципліни використовуються словесні (лекція, дискусія), наочні (демонстрація, ілюстрація), практичні методи навчання (практичні заняття та самостійна робота), а також робота з друкованими, електронними виданнями, методи програмування навчання, програмований контроль, навчальний контроль, ситуаційний метод.

Форми контролю

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Інформаційні системи та технології в соціокультурній діяльності» здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю у формі іспиту.

Використовуються поточне усне опитування, аналіз результатів самостійної роботи та виконання практичного завдання

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних практичних завдань та, у підсумку, рівня оволодіння ним темою конкретного практичного заняття. Об'єктом оцінювання знань студентів в процесі поточного контролю є:

1) систематичність, активність та змістовність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу на практичних заняттях та під час самостійної роботи;

2) виконання завдань практичних занять;

3) виконання завдань самостійної роботи.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння навчального матеріалу, умінь самостійно опрацьовувати завдання, здатності осмислити зміст теми чи розділу. При контролі систематичності та активності роботи оцінюються: рівень знань, продемонстрований при виконанні завдань практичних занять та самостійної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється за рейтинговою системою без проведення заліку. Якщо студент набрав менш ніж 60 балів, підсумковий контроль здійснюється з проведенням заліку. Форма проведення заліку – контрольні завдання.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль					Залік	Усього балів
Розділ 1						
T1	T2	T3	T4	T5		
10	10	10	60	10	0	100

T1, ..., T5 – теми розділів

Розподіл балів за формами контролю:

- відвідування лекційного заняття — до 2 балів;
- захист звіту з виконаного практичного завдання — до 10 балів;
- захист звіту з самостійної роботи студента — до 10 балів.

Можлива кількість балів, набраних до заліку — до 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою, залік
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
-------------	----------	---

Методичне забезпечення

- 1) підручники,
- 2) навчальні посібники,
- 3) опорний конспект лекцій,
- 4) навчально-методичне забезпечення дисципліни,
- 5) ілюстративні матеріали.

3. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Матвеев Б.Н., Ярута В.А. Информационные системы менеджмента. Системы бухгалтерского учёта. 1С:Предприятие 8.0. Конфигурация Бухгалтерия для Украины [Электронный ре-сурс] : учеб. пособ. / Харьк. гос, акад. культуры; Б.Н. Матвеев, В.А. Ярута. — Х. : ХГАК, 2016. — 166 с.

2. Батюк А.Є. та ін. Інформаційні системи в менеджменті : Навч. посіб. / А.Є. Батюк, З.П. Двудіт, К.М. Обольовська, І.М. Огородник, Л.П. Фабрі. — Львів : Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інституту післядипломної освіти), «Інтелект-Захід» 2004. — 520 с.

3. Гужва В.М. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі : Навч. посібник. Вид. 2-ге, доп. і перероб. / В.М. Гужва, А.Г. Постевой. — К. : КНЕУ, 2002. — 458 с.

Допоміжна

4. Бажин И.И. Информационные системы менеджмента / И.И. Бажин. — М. : ГУ-ВШЭ, 2000. — 688 с.

5. Барсегян А.А., Куприянов М.С., Степаненко В.В., Холод И.И. Методы и модели анализа данных: OLAP и Data Mining. / А.А. Барсегян, М.С. Куприянов, В.В. Степаненко, И.И. Холод. — СПб. : БХВ-Петербург, 2004. — 336.

6. Грабауров В.А. Информационные технологии менеджеров / В.А. Грабауров. — М. : Финансы и статистика, 2001. — 368с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка

